

Voorwoord

Tweehonderd jaar geleden richtte de latere koning Willem I de Marechaussee op. Hij wilde een politiekorps met militaire status dat rechtstreeks aan hem rapporteerde en de onrust in het zuidelijke deel van het toenmalige Nederland de baas kon. Hij instrueerde zijn ambtenaren om dit te doen met het model van de Franse Gendarmerie als voorbeeld.

Het was dan ook geen verrassing dat Willem I een soeverein besluit kreeg voorgelegd waarin werd voorgesteld een korps Gendarmerie op te richten. Als de koning destijds niet eigenhandig het woord gendarmerie had doorgestreept en vervangen door marechaussee, dan was dit jaar het tweehonderdjarig bestaan van de Koninklijke Nederlandse Gendarmerie gevierd. Een naam waar de huidige marechaussee zich overigens ook vandaag de dag nog zeer verbonden mee voelt, maar die door de associatie met de Franse bezetter in 1814 vermeden moest worden.

Een geschiedenis van meer dan tweehonderd jaar kent natuurlijk hoogte- en dieptepunten. Deze zijn recent door het Nederlands Instituut voor Militaire Historie op een lezenswaardige

manier bijeengebracht in *Een krachtig instrument. De Koninklijke Marechaussee 1814-2014*. Een compacte weergave van dit prachtig geïllustreerde boek vindt u in deze *Militaire Spectator*. ‘Geschiedenis is het heden gezien door de toekomst’, merkte Godfried Bomans ooit op. In een themanummer mag dan ook niet het perspectief van het ‘onderhanden werk’ ontbreken, het heden dat straks geschiedenis zal zijn. De wijze waarop keuzes werden gemaakt bij de totstandkoming van het *Beleidsplan KMar 2010*, de huidige transitie van gebiedsgebonden naar informatie-gestuurd optreden en de positionering van de marechaussee komen in dit themanummer uitgebreid aan de orde. Daarmee wordt wat mij betreft in één keer rond een aantal thema’s de dialoog geopend over de Koninklijke Marechaussee, haar taken en de wijze waarop zij deze taken vorm en inhoud geeft.

De open en soms prikkelende betogen in dit nummer laten zien dat de marechaussee niet achterover leunt in zelfgenoegzaamheid. Tweehonderd jaar is een respectabele leeftijd, zeker als deze gepaard gaat met de kenmerkende vitaliteit van onze organisatie en de mensen die deze organisatie tezamen vormen. Daar hoort ook een onderzoekende houding bij van een organisatie die discussies over relevante thema’s start en voert, open staat voor kritiek en ook zelf een uitgesproken opvatting heeft over de maatschappelijke waarde die zij vertegenwoordigt. Juist de *Militaire Spectator* is hier van oudsher het platform voor. Dit themanummer bood dan ook de gelegenheid om de pen te scherpen en het debat te openen. Ik hoop dat deze uitgave u veel leesplezier brengt en – nog beter – prikkelt om op uw beurt de pen ter hand te nemen en bij te dragen aan het discours over de volgende honderd jaar Koninklijke Marechaussee.

Luitenant-generaal dr. J.A.J. Leijtens
Commandant Koninklijke Marechaussee